

Gäller för: VE Bild o funktionsmed

Giltig från: 2025-02-26

Innehållsansvar: Karin Wennerstrand, (karwe5), Överläkare

Giltig till: 2027-02-21

Granskad av: Olof Söderman, (olos0), Överläkare

Godkänd av: Christian Göransson, (chrge6), Verksamhetschef

Extravasering jodkontrastmedel - BFM

Förändringar sedan föregående version

Förlänger giltighetsdatum.

Syfte

Att tydliggöra handläggning och riskfaktorer vid extravasering av jodkontrastmedel.

Utförande

Riskfaktorer

- Hög injektionshastighet (cirka 8 mL/sek) är i sig ingen riskfaktor utom i kombination med sköra vener.
- Kortisonbehandlade patienter har skörare kärl.
- Multipla punktioner i samma ven, veninfart i strålbehandlad extremitet eller i vener där man gett cytostatika.
- PVK som suttit >20 timmar.
- Obstruerat lymfdränage eller venöst avflöde.

Riskreducering

- Sätt ny adekvat PVK om tveksamhet till funktionen av befintlig PVK, till exempel fel storlek, fel ställe, trögt att spruta och/eller smärta.
- Anpassa PVK-storlek till kärl och injektionshastighet.
- Placera PVK i så grov ven som möjligt, helst i armvecket.
- Övervakning av injektionen med palpering av kärlsträngen proximalt om PVK.
- KM i koncentrationer som är isotona med plasma kan minska risken för vävnadsskador.

Allvarliga fynd/tecken vid extravasering

- Progredierande smärta/erytem.
- Ödem.
- Nedsatt vävnadsperfusion.
- Nedsatt sensibilitet.
- Blåsbildning.

Då dessa fynd/tecken kan dröja upp till ett dygn skall patienten informeras och uppmanas att höra av sig till ansvarig vårdinrättning om symtom uppträder.

Handläggning

Med låg- och iso-osmolära KM uppträder i de flesta fall inga allvarliga skador, många gånger inte heller några symtom alls. Aspiration av KM, behandling med glukokortikoider, vasodilatatorer, hyaluronidas, etc har ingen effekt.

Vid oklarhet om extravasering inträffat bör en översiktsröntgen av injektionsstället tas.

Om symtom utvecklas

- Högläge av aktuell extremitet, lokalbehandling med is i plastpåse och observation.
- Instruera patient/avdelning att kontrollera smärta, blåsbildning, induration, temperatur, cirkulation och sensibilitet.
- Symtomprogress – kirurgkonsult.

Relaterad information

Rutiner för respektive undersökningar.

Arbetsgrupp

DT-ansvarig radiolog.

Medicinsk rådgivare.

Käll- och litteraturförteckning

Rekommendationer för jodkontrastmedel/SURF:s kontrastmedelsgrupp, version 7.0/2022.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Bild o funktionsmed

Innehållsansvar: Karin Wennerstrand, (karwe5), Överläkare

Granskad av: Olof Söderman, (oloso), Överläkare

Godkänd av: Christian Göransson, (chrgo6), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9700-757502554-106

Version: 7.0

Giltig från: 2025-02-26

Giltig till: 2027-02-21